

Niels-Jørgen Kaj Petersen

DØDSFALD
og
DØDSBOER

FORLAGET THOMSON

© Niels-Jørgen Kaj Petersen
1. udgave 2006
2. udgave 2006
1. udgave 2006
1. udgave 2006

© Niels-Jørgen Kaj Petersen
1. udgave 2006

© Niels-Jørgen Kaj Petersen, MDD, Frederiksberg
1. udgave 2006, AFA Print A/S, Århus

Med mindre fotografisk eller anden gengivelse
af denne bog eller dele af den er ikke tilladt
ifølge gældende dansk lov om ophavsret.
Alle rettigheder forbeholdes.

Forord

Håndbogen er udarbejdet med det formål at give en generel oversigt over de gældende regler ved et dødsfald og det efterfølgende dødsboskifte.

Ved læsning af bogen får en ikke – jurist et betydeligt grundlag for at vurdere, hvordan et konkret dødsbo bedst kan behandles.

Endvidere kan bogen med fordel anvendes som opslagsbog af jurister vedrørende de praktiske skifteretslige og afgiftsretslige regler.

Bogen er forsynet med en detaljeret indholdsfortegnelse og et omfattende stikordsregister.

I bogen gennemgås først døds-kriterierne, ligsyn og transplantation.

Derefter indeholder bogen en gengivelse af arvereglerne, de forskellige former for testamenter og skifterettens behandling af et dødsbo.

Endelig beskrives forskellen ved de gældende skifteformer og de skatte- og afgiftsretslige konsekvenser heraf.

For hjælp ved udarbejdelse af bogen takker jeg fru Inger Petersen.

Der er ikke medtaget materiale fremkommet efter marts 2006.

Niels-Jørgen Kaj Petersen

Indholdsfortegnelse

Forord	5
Indholdsfortegnelse	7
Kapitel 1. Dødsfald	13
1.1 Dødskriterierne	13
Kapitel 2. Ligsyn	15
2.1 Almindeligt ligsyn	15
2.2 Retslægeligt ligsyn	15
2.3 Retslægelig obduktion	16
2.4 Lægevidenskabelig obduktion	16
2.5 Transplantation fra afdødes person	17
Kapitel 3. Begravelse eller ligbrænding	19
3.1 Dødsattest	19
3.2 Dødsanmeldelse til begravelsesmyndigheden	19
3.3 Begravelseshandlingen	21
3.4 Begravelse udenfor en kirkegård eller gravplads	22
Kapitel 4. Borteblevne	23
4.1 Dødsformodningsdom	23
4.2 Dødsformodningens bortfald	24
4.3 Den borteblevnes formue under 2.000 kr.	25
Kapitel 5. Hvor skal boet behandles	26
5.1 Værneting	26
5.2 Møde i skifteretten	27
Kapitel 6. Arvens fordeling	31
6.1 Arvegrundlaget	31
6.2 Formueforholdet mellem ægtefæller	32
6.3 Arv ifølge arveloven	33

6.1	Arveløst	35
6.2	Born født udenfor ægteskab	38
6.3	Afdødes ægtefælle	39
6.4	Udskiftet bo	40
6.5	Arveløstskud og arveafkald	41
6.9	Borns forlovsret	41
6.10	Udelukkelse og bortfald af arveret	42
Kapitel 7. Testamente		44
7.1	Arv ifølge testamente	44
7.2	Testationsret	45
7.3	Oprettelse af testamente	46
7.4	Testamentets ugyldighed og anfægtelse	46
7.5	Testamente oprettet for notar	48
7.6	Vidnetestamente	49
7.7	Nødtestamente	50
7.8	Fællestestamente	51
7.9	Dødsgaver, afdødes optegnelser m.v.	52
Kapitel 8. Staten som arving		53
Kapitel 9. Arvinger og legatarer		54
9.1	Forskellen på arvinger og legatarer under bobehandlingen	54
9.2	Båndlæggelse	56
9.3	Rentenydelseskapitaler	57
Kapitel 10. Boets behandling		58
10.1	Førstegangsmøde i skifteretten	59
10.2	Skifterettens vejledning på førstegangsmødet	60
10.3	Undladelse af afholdelse af førstegangsmøde i skifteretten	61
10.4	Boet udleveres til bobestyrer uden forudgående førstegangsmøde i skifteretten	61
10.5	Sikring af boets aktiver	62
10.6	Søgsmål og retsforfølgning	64
10.7	Skifteværge	65

Kapitel 11. Begravelseshjælp og begravelsesudgift		68
Kapitel 12. Dødsboets behandlingsform		70
12.1	Hvem kan boet udlægges til uden skiftebehandling	70
12.1.1	Økonomiske forudsætninger for at boet kan udlægges	72
Kapitel 13. Udlæg til den efterlevende ægtefælle eller registrerede partner eller udlevering af boet til uskiftet bo		75
13.1	Udlæg efter arvelovens § 7a	75
13.2	Udlæg efter arvelovens § 7b, stk. 1	76
13.3	Udlæg efter arvelovens § 7b, stk. 2	77
13.3.1	Skatteregler ved udlæg til ægtefællen	78
13.4	Uskiftet bo	79
13.4.1	Udlevering af det uskiftede bo	79
13.4.2	Uskiftet bo med særbørn	81
13.4.3	Boet kan ikke udleveres til uskiftet bo	82
13.4.4	Den efterlevende ægtefælles rådighed i et uskiftet bo	82
13.4.5	Tidspunktet for skifte af det uskiftede bo	84
13.4.6	Skifte af uskiftet bo, medens den efterlevende ægtefælle er i live	85
13.4.7	Skifte af det uskiftede bo efter længstlevende ægtefælles død	85
13.4.8	Den efterlevende ægtefælles valg af skifteform	86
13.5	Skatteretlig stilling for den efterlevende ægtefælle ved hensiden i uskiftet bo	87
Kapitel 14. Privat skifte		89
14.1	Boets udlevering til privat skifte	90
14.2	Hvornår kan et bo udleveres til privat skifte	91
14.3	Boets opgørelse	95
14.4	Boets overgang til behandling ved bobestyrer	95
14.5	Skifterettens vejledningspligt	96
14.6	Den efterlevende ægtefælles skattemæssige stilling	96
14.7	Forenklet privat skifte	96
14.8	Ægtefællen eneste arving i boet	97
14.8.1	Den efterlevende ægtefælles skattemæssige stilling ved privat skifte eller forenklet privat skifte	97

Kapitel 15. Bobestyrerbo	98
15.1 Autorisation og virksomhed som bobestyrer	99
15.2 Behandling ved bobestyrer	99
15.3 Udpegning af bobestyrer	100
15.4 Habilitet	101
15.5 Boets udlevering til bobestyrer	101
15.6 Åbningsstatus	102
15.7 Bostyret	103
15.8 Prøvelse af fordringer og dækning af godkendte krav	104
15.9 Udlevering af boet til anden behandlingsmåde	105
15.10 Boopgørelse	105
15.11 Insolvente dødsboer	107
Kapitel 16. Skifterettens gennemgang af boopgørelse m.m.	108
16.1 Skifterettens opkrævning af afgifter	109
16.2 Skifterettens saglige kompetence	110
16.3 Skifterettens behandling af tvister	110
16.4 Retssager ved de almindelige domstole	111
16.5 Proklama	112
16.6 Anmeldelse i henhold til proklama	113
16.7 Ikke rettidig anmeldelse af fordring eller andet krav i boet	113
16.8 Uprækluderede rettigheder	114
16.9 Omgørelse eller genoptagelse af boet	115
Kapitel 17. Afdødes pensionsordninger	117
17.1 Indsættelse af begunstigede	119
Kapitel 18. Værdiansættelserne i et dødsbo	122
18.1 Værdiansættelsecirkulæret fra 1982	124
18.1.1 Fast ejendom	125
18.1.2 Aktier, obligationer og pantebreve	126
18.1.3 Indbo, løsøre, varelageret og immaterielle rettigheder	127
Kapitel 19. Bo- og tillægsboafgift	128
19.1 Stedlig kompetence	128
19.2 Afgiftspligtens indtræden og omfang	129

19.2.1 Boafgiftens størrelse	130
19.2.2 Beregning af boafgift	131
19.2.3 Tillægsboafgift	135
19.2.4 Boafgiftsfritagelse for institutioner og legater m.v.	135
19.2.5 Undtagelser fra afgiftspligten	136
19.2.6 Boet betaler bo- og tillægsboafgift	137
19.3 Boets passiver og omkostninger	138
19.3.1 Begravelsesomkostninger	138
19.3.2 Bobehandlingsomkostninger	138
19.4 Passivposter ved arveudlæg	139
19.5 Credit	140
19.6 Afkald på arv	141
19.7 Arveforskud	142
19.7.1 Brugs- og indtægtsnydelser	142
19.7.2 Bundfradrag	143
19.8 Eksempler på beregning af bo- og tillægsboafgift	143
19.9 Tidspunktet for indbetaling af bo- og tillægsboafgift	144
19.10 Henstand eller for sen indbetaling af boafgift	145
Kap. 20. Skatteforhold	146
20.1 Afdødes skat før dødsåret	146
20.2 Mellemprioriteten	147
20.3 Betaling af dødsboskat	148
20.4 Ejendomsværdiskat	149
20.5 Aconto-udlodning	149
Stikordsregister	151

Ved et dødsfald opstår der mange ubesvarede spørgsmål. Bogen besvarer de fleste af disse spørgsmål og vejleder om de vigtigste arve-, skifte- og afgiftsretslige regler.

I bogen gennemgås dødsfaldskriterierne og reglerne for ligsyn samt transplantation. Dernæst beskrives arvereglerne, oprettelse af testamente og de forskellige former for skifte. Endelig gennemgås de generelle skatte- og afgiftsretslige regler i forbindelse med et dødsfald.

Bogen er forsynet med en detaljeret indholdsfortegnelse og et omfattende stikordsregister.

Bogens forfatter er dommer og har gennem mange år beskæftiget sig med skifteret og reglerne vedrørende bo- og gaveafgift.

FORLAGET THOMSON

ISBN 87-619-1552-1

9 788761 915528